

en reel sejr, og jeg mener, det er vigtigere, end at man stiller sig udenfor.

Men naturligvis er det nogle gange sådan, man må sige, at et kompromis er for lidt. Nu troede jeg godt nok, at Enhedslisten havde en politik, der hed, at man gik ind for selv den mindste forbedring, men det kan nok fortolkes lidt frem og tilbage.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Frank Aaen. Jeg må bede medlemmerne om ikke at forlade salen. Vi nærmer os en afstemning, hvor vi er tæt på 90 mandater til stede, og det skal vi jo efter forretningsordenen være. Hvis man kunne blive i salen, ville det være en fordel. Vi nærmer os afstemning, men det er først hr. Frank Aaen.

Kl. 13.35

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg diskuterer gerne taktik og strategi med SF's ordfører en anden dag. Jeg vil bare notere, at det, SF har gjort sig til en del af, er en privatisering af den danske energiforsyning, både hvad angår DONG og hvad angår elselskaber, og en øget markedsgørelse.

Det er jo lige præcis den øgede markedsgørelse af energisektoren, der gør det mere og mere vanskeligt for ikke at sige umuligt at sørge for at føre en forsvarlig, bæredygtig energipolitik.

Det er bare det, vi gør opmærksom på, fordi SF's ordfører, fru Anne Grete Holmsgaard, havde så travlt med at sige, at man gik foran. Ja tak, man går foran på elliberaliseringens område. Det er vi heldigvis ikke en del af.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det, SF har været med til at sikre, er, at transmissionssystemet for el og gas er blevet statsligt ejet. Det var ejet af energiselskaberne, som enten var kommunalt ejede – og de har jo vist i praksis, at de er vilde med at sælge deres ting – eller aktieselskaber. Det er rent faktisk blevet statslig ejendom sammen med systemansvaret.

Det, vi har været med til at sikre, er, at der bliver bygget to havvindmølleparker, efter at regeringen havde aflyst en kapacitet, der fuldstændig svarede til det her. Det, vi har været med til at sikre, er, at der bliver bygget vindmøller på land igen, og at vi får en øget vindkapacitet på land. Det, vi har været med til at sikre, er, at der kommer øgede forskningsmidler, at der kan gi-

ves midler til demonstrationsanlæg, at der er kommet en biogasaftale og en række ting mere.

Det kan hr. Frank Aaen selvfølgelig synes er alt for lidt, men for os er det soleklare fremskridt i energipolitikken.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 26 af Per Clausen (EL) (se side 3515) forkastedes, idet 3 (EL) stemte for, 96 (V, S, DF, KF, RV og SF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brug af tilsætningsstoffer og aromastoffer, som forstærker tobaksvarerers afhængighedsskabende egenskaber.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsat 19/4 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Rygning er sundhedsskadeligt. Rygning er hvert år skyld i, at mange bliver syge, og at flere tusinde hvert år dør af rygerelaterede sygdomme. Derfor vil jeg gerne starte med at sige, at denne debat om tilsætningsstoffer, som jeg da i øvrigt hilser velkommen, i sig altså rummer risikoen for, at man flytter fokus fra det væsentlige, nemlig nikotinen og de mange skadelige stoffer i den naturlige tobak.

Alle videnskabelige undersøgelser peger entydigt på, at det er nikotinen og de mange skadelige stoffer i den naturlige tobak, som er den absolutte hovedkilde til afhængighed. Et eventuelt bidrag fra tilsætningsstoffer er derfor i denne sammenhæng meget, meget lille. Det gør det ikke irrelevant at diskutere, men jeg synes bare,

det er vigtigt at starte med at understrege proportionerne. Det er nikotinen, det er de mange naturlige skadelige stoffer, der bør være i centrum, og vi skal passe på, at vi ikke kommer til at flytte fokus, for så skader vi rygesagen.

Når man producerer cigaretter, bliver der tilsat en række forskellige stoffer, som bl.a. skal ændre smag og forbrænding. En sund økologisk cigaret findes ikke, nogle af os ville måske tilføje: desværre. Ud over at den megen fokus på tilsætningsstoffer skævvrider tobaksdebatten ved at flytte fokus fra nikotinen i den naturlige tobak til tilsætningsstoffer, er der på nuværende tidspunkt ikke den tilstrækkelige og nødvendige viden til at gennemføre et forbud mod tilsætningsstoffer, der øger afhængigheden.

Kl. 13.40

Der er i dag hverken kriterier for eller metoder til at måle et tilsætningsstofs afhængigheds-skabende effekt. Der er tale om en meget krævende opgave, som der ikke på nuværende tidspunkt er den fornødne viden eller ekspertise til at løfte hverken nationalt, i EU eller på internationalt plan.

Opgavens kompleksitet illustreres ved, at et tilsætningsstofs egenskaber kan ændre sig, når det kombineres med andre tilsætningsstoffer og igen afhængigt af sammensætningen og mængden af de forskellige tilsætningsstoffer. Komplexiteten bliver ikke mindre af, at det er tilsætningsstoffernes egenskaber i afbrændt stand, som er det væsentlige.

Et forbud mod tilsætningsstoffer og aromastoffer, der kan øge cigarettens afhængigheds-skabende egenskaber, vil derfor næppe have nogen effekt, da det vil være teknisk umuligt at lave en videnskabeligt underbygget liste over, hvilke tilsætningsstoffer der skulle øge afhængigheden. En liste med tilsætningsstoffer lavet ud fra en formodning om, at et givet tilsætningsstof er afhængighedsskabende, må forventes at kunne medføre erstatningskrav på grund af den manglende dokumentation.

Når det er sagt, vil jeg gerne meget, meget klart sige, at regeringen er enig med forslagsstillerne i, at det ikke er acceptabelt, hvis tobaksindustrien tilsætter stoffer i cigaretter, der øger afhængigheden og gør det vanskeligere for rygere at stoppe med at ryge. Men det er altså ikke et problem, vi kan løse her fra Folketingssalen, i hvert fald ikke i form af lovgivning. Vi kan bruge styrken her i salen til at fremme sagen der, hvor den skal løses, nemlig internationalt. Tobaksvarer er en international handelsvare, og

derfor er det rigtige sted at løse dette problem efter regeringens mening netop EU og Verdenssundhedsorganisationen, WHO.

Jeg tager EU-vinklen først. Europa-Kommissionen skal ifølge EF-direktivet om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer udarbejde en rapport om anvendelsen af direktivet. Kommissionen skal i den rapport, der skulle være fremkommet den 31. december 2004, også behandle spørgsmålet om metoder til en mere realistisk bedømmelse og regulering af den toksiske påvirkning og skadevirkningerne heraf.

Jeg har skrevet til den ansvarlige kommissær for at få en status på arbejdet og for at lægge pres på at få færdiggjort den rapport, jeg omtalte før. Jeg har i øvrigt markeret, at jeg vil tage dette spørgsmål op på det rådsmøde, der skal finde sted i Rådet for sundhedsministre på næste fredag.

Europa-Parlamentet og Rådet har fremsat forslag til en forordning om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier, populært omtalt som REACH-initiativet. REACH vil også omfatte de kemiske tilsætningsstoffer i cigaretter. Det forslag er en meget kompleks og meget teknisk forordning, der samler og erstatter de nuværende regler om nye og eksisterende stoffer samt reglerne om anvendelsesbegrænsning, dvs. 40 eksisterende direktiver og forordninger, i en ny forordning.

REACH og den kommende kemikalielovgivning i EU, som forventes at træde i kraft i 2006 eller 2007, flytter bevisbyrden for en sikker anvendelse af kemikalier fra myndighederne til industrien. REACH vil være medvirkende til, at der vil blive tilvejebragt de oplysninger, man i dag mangler om de kemiske stoffers egenskaber, og om måder, hvorpå man kan minimere den risiko, der er forbundet med at bruge dem. Derfor vil den forordning forhåbentlig blive et skridt i den rigtige retning. Men på nuværende tidspunkt er det ikke muligt at afgrænse de eventuelle tilsætningsstoffer, der kan være afhængighedsskabende eller øge afhængigheden.

Desuden er der netop i WHO-regi, for at tage den anden internationale vinkel op, på baggrund af WHO's rammekonvention, der trådte i kraft for kort tid siden, etableret et netværk af tobakslaboratorier, der bl.a. skal udarbejde et kompendium med udvidede metoder til måling af ingredienser og afgivelse fra tobaksvarer.

Der er altså vilje til at ændre dette område, og arbejdet er påbegyndt. Det vil glæde mig overordentligt, hvis regeringen også i en beretning

eller på anden vis kan få udtrykt opbakning fra Folketingssalen til regeringens arbejde på den internationale scene for at fremme denne sag, hvor vi fuldstændig deler udgangspunkt med dem, der har fremsat forslaget, nemlig at der ikke bør og ikke må tilsættes rygeafhængigheds-skabende tilsætningsstoffer til tobak.

Det er sådan set med afsæt i et ønske om at være imødekommende, at jeg alligevel må konkludere, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 13.45

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ministeren. Derefter går vi over til ordførerrækken, hvor den første ordfører er fru Inge-Lene Ebdrup.

Inge-Lene Ebdrup (V):

I Venstre er vi meget optaget af de sundhedsskadelige effekter, rygning har. Vi er meget optaget af, at fokus skal holdes på, at det, der er det egentlig sundhedsskadelige, er nikotinen. Vi synes, at det selvfølgelig er givtigt med en debat, også her i Folketingssalen, om tobaksskader, men vi er også, og det kommer sikkert ikke som nogen overraskelse, enige i ministerens gennemgang.

Vi synes, at det var en meget konkret og seriøs gennemgang, der var dels af de tekniske og praktiske muligheder, der er i dag, dels i forhold til den verden, vi står over for, den virkelighed, der er, nemlig den, at det her ikke er noget, der kan løses på nationalt plan, men noget, som vi i fællesskab må arbejde for bliver løst internationalt.

Vi er dog meget optaget af, at der også nu bliver sat handling bag ordene, og vi bakker derfor meget op om den henvendelse, der har været, altså at ministeren nu vil tage sagen op.

Vi synes, det er en smule fordrejning af debatten, at man nu sætter så meget fokus på tilsætningsstofferne, for det vigtige er jo, at vi generelt får advaret folk mod at ryge. Det er tjæren og nikotinen, der er de store syndere, men omvendt er det selvfølgelig heller ikke acceptabelt, at man fra industriens side tilsætter stoffer, som gør det sværere at holde op med at ryge.

Jeg vil ikke forlænge debatten, men sige, at vi er meget enige i ministerens betragtninger, og vi kan heller ikke, som forslaget ligger, umiddelbart støtte det. Men vi ser meget frem til, at vi kan få stillet mange spørgsmål under udvalgsar-

bejdet og derigennem blive klogere på den debat, vi skal have på den internationale scene.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu hørte vi den samme sang om, at det er nikotinen, der er det farlige. Det er vi da enige i, men her er altså nogle tilsætningsstoffer, som gør, at når folk ønsker at holde op, er det sværere for dem at gennemføre det – altså får de mere nikotin.

Her er tale om nogle stoffer, som gør, at man nogle gange udvider luftvejene, så nikotinen kommer endnu mere effektivt ned i lungerne og langt ned i lungerne, og på den måde øges nikotinoptaget.

Her er tale om nogle stoffer, som i visse tilfælde har været med til at gøre det nemmere for unge mennesker at finde ud af, at de overhovedet kan ryge. De burde sådan set overhovedet ikke kunne opdage, at det var behageligt at trække røg ned i lungerne. Men man har nogle stoffer, der gør det lidt nemmere at vænne sig til det, hvilket igen øger nikotinoptaget.

Så kan vi ikke være enige om, at det, vi snakker om, er, hvordan vi begrænser nikotinoptaget? Det gør vi bl.a. ved at fjerne den slags tilsætningsstoffer, jeg lige har nævnt.

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Det korte svar er: Jo. Men jeg går ud fra, at hr. Frank Aaen ikke er tilfreds med blot det. Derfor vil jeg også sige, at vi er meget enige i, at det selvfølgelig slet ikke er acceptabelt, at der tilsættes stoffer, som gør det sværere at holde op med at ryge, og som i første omgang måske også gør det nemmere at begynde at ryge.

Men jeg synes bare, at vi må forholde os meget seriøst til det faktum, at der er mange kompleksiteter forbundet med at finde ud af, hvad det så er for nogle tilsætningsstoffer, der er de farlige. Hvordan virker de her tilsætningsstoffer, hvis de bliver blandet sammen? Hvordan virker de i det øjeblik, de bliver brændt af? Hvordan virker de i øvrigt i forhold til den øvrige medicin, som mennesker måtte indtage, samtidig med at de ryger?

Vi synes, det er meget vigtigt, at det her store arbejde selvfølgelig bliver sat i gang, men vi synes også, at vi vil underbygge det arbejde, der bliver sat i gang i EU. Vi vil gerne løse det på EU-plan, fordi vi simpelt hen ikke har hverken

de praktiske eller de fysiske muligheder for at gøre det i Danmark.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er da at snakke udenom. Vi taler om flere hundrede typer af tilsætningsstoffer. Hvis man skal afvente, at flere hundrede typer af tilsætningsstoffer først bliver undersøgt hver for sig, når de bliver blandet, og når de bliver blandet med alt muligt andet, så kan man med den argumentation udskyde problemstillingen til evig tid.

Indtil videre er den udskudt 5 år, for Venstres ordfører holdt for 5 år siden akkurat den samme tale. Det var en anden ordfører dengang. For 5 år siden holdt den daværende regering akkurat den samme tale. Det er en dårlig undskyldning for ikke at komme i gang, og de steder, hvor det er entydigt dokumenteret, at tilsætningsstoffer fremmer afhængigheden, bør vi jo starte med at forbyde dem med det samme. Jeg vil gøre opmærksom på, at Skandinavisk Tobak selv siger, at det er i orden at lave sådan et forbud. Hvad holder Venstre tilbage?

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Jeg vil gerne stille mig meget tvivlende over for det, som hr. Frank Aaen siger, nemlig at det, der ensidigt er oplyst som værende afhængigheds-skabende og andet, bare kan blive forbudt. Mig bekendt er det ikke afgjort i en positivliste, hvor man kan sige, at det netop er dette tilsætningsstof, der er afhængighedsskabende eller ej. Det er noget, som beror på nogle meget vanskelige undersøgelser, som netop nu bliver foretaget.

Det er i øvrigt også sådan, at det jo ikke ene og alene er i forhold til tilsætningsstofferne, at det her er det farlige. Hvis det alene var tilsætningsstofferne og vi kunne lave en positivliste, så var det noget andet. I øvrigt skal den positivliste jo kunne dokumenteres, for ellers ville vi stå over for en useriøsitet i den sammenhæng. Men det vigtige i den her sag er, at vi jo allerede i dag reklamerer højt og stort og flot på alle typer tobak med, at det her er yderst sundhedsskadeligt, og der er slogans, som er langt værre. Det synes jeg egentlig er det sted man skal tage fat på først.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det er lidt i forlængelse af det, ministeren også sagde.

Fru Inge-Lene Ebdrup starter med at sige, at det her er at trække debatten væk fra det, der er det reelle problem, nemlig nikotinen. Men er det ikke lidt af en overdrivelse? Det her er sådan set en af de sjældne gange, vi overhovedet diskuterer tilsætningsstoffer i Folketinget. Vi har jo i Folketinget – det ved fru Inge-Lene Ebdrup – diskuteret rygning mange gange, og vi kommer til at gøre det mange gange.

Kan vi ikke blive enige om, at det her altså ikke på nogen måde tager fokus væk fra de diskussioner, vi har om rygning generelt? Det her er altså en lille del, der kan være relevant, men en lille del af den diskussion, vi har om afhængighed af nikotin og om skadeeffekterne af rygning i det hele taget.

Kunne vi ikke lige få bragt diskussionen om de her sager ned på et plan, hvor jeg synes at den egentlig hører til?

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Et langt stykke hen ad vejen er vi enige. Jeg tror også, at jeg i min ordførertale sagde, at det selvfølgelig ikke på nogen måde er acceptabelt, at man tilsætter stoffer, som på den ene eller anden måde gør det sværere at komme af med tobakken eller gør det nemmere at begynde at ryge.

Men det, jeg bare prøver at sige, er, at hvis vi skal fortsætte den seriøse debat, som hr. Kamal Qureshi efterlyser, skal vi gøre det på et grundlag, hvor vi har nogle muligheder for at gøre noget ved det; hvor vi har den nødvendige viden til eventuelt at gennemføre et forbud.

Der er det bare, jeg kan konstatere, at vi hverken på nationalt plan, EU-plan eller på internationalt plan i øjeblikket har den viden, der skal til for at kunne udelukke tilsætningsstoffer, altså lave en positivliste med navnene på de relevante tilsætningsstoffer.

Jeg synes, at vi skal fortsætte det arbejde, der er sat i gang på internationalt plan, hvor vi også er hæftet op på ISO-standarder og andet. Jeg er meget tilfreds med, at ministeren nu vil forsøge at skubbe på det gennem sit arbejde i EU.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførrækken, og den næste er hr. René Skau Björnsson.

René Skau Björnsson (S):

Vi har i Socialdemokratiet længe gået forrest i det forebyggende arbejde på tobaksområdet, men i årevis har vi været vidner til, at tobaksindustrien notorisk har tilbageholdt oplysninger om deres produkters indhold.

Vi har set, hvordan industrien gang på gang har udnyttet en mangelfuld lovgivning til egen økonomisk vinding, og derfor er et forbud mod brug af afhængighedsskabende aroma- og tilsætningsstoffer en kærkommen mulighed for at sætte en stopper for de spekulationer i industrien.

Som forslagsstillerne selv anfører i bemærkningerne til forslaget, er Skandinavisk Tobakskompagni helt indforstået med et sådant forbud, når de i en annonce i Jyllands-Posten den 12. april i år hævder, at de ikke bruger afhængighedsskabende stoffer. Hvis det er rigtigt, kunne man måske hævde, at der ikke er belæg for overhovedet at tale om et forbud. Men det er for så vidt sagen uvedkommende, om de bruger tilsætningsstoffer eller ej.

Det drejer sig jo ikke bare om at forbyde sig ud af alting, men også om at komme tingene i forkøbet. Det giver ikke mening at lade være med at lovgive, blot fordi der muligvis ikke er et problem på nuværende tidspunkt. Det svarer til at lade være med at lovgive om tilsætningsstoffer i fødevarer, blot fordi der ikke er et aktuelt problem. Det kunne da være et dejligt alternativ til fremherskende populisme, at vi var forudsende i stedet for blot at lovgive, når en sag kommer i medierne.

Kl. 13.55

Når Socialdemokratiet i dag tilkendegiver en positiv indstilling til forslaget, er det meget vigtigt for os samtidig at understrege, at opmærksomheden ikke skal ledes væk fra problemets egentlige kerne, nemlig rygningen. Uanset hvor mange tilsætnings- og aromastoffer man så forbyder, så er rygning stadig væk den største dræber i Danmark og i hele EU. Det er vigtigt for os, at den konstruktive debat om røgfrihed ikke bliver glemt på grund af eventuelle justeringer i lovgivningen.

Jeg vil så også gerne understrege, at vi gerne ser, at det her bliver løst gennem en fælles indsats inden for EU, hvor man allerede har foretaget mange seriøse tiltag. Forslagsstillerne er utålmodige, fordi en rapport fra Kommissionen om de enkelte medlemslandes brug af tilsætningsstoffer er forsinket. Det er da heller ikke, fordi vi ikke skal kunne foretage os noget selv-

stændigt, men vi mener i Socialdemokratiet, at en fælles front i EU på det her område vil være meget mere effektivt og have en større signalværdi.

Derfor er det også vigtigt for os at få en større klarhed over, hvad udsigterne er for den rapport. Hvornår kommer den? Hvad bliver den fulgt op af? Spørgsmålet er, om vi ikke kan have udbytte af den snarere end at gå i gang med at lovgive her i landet uden at kende indholdet af rapporten.

Men som udgangspunkt er vi som sagt positivt indstillet over for forslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

Colette L. Brix (DF):

Da vores ordfører desværre ikke kunne være til stede her i salen i dag, skal jeg læse talen op:

Dansk Folkeparti har tidligere i Folketinget fremsat forslag om, at man skal have en udførlig og fyldestgørende varedeklaration af, hvad tobaksprodukter indeholder af tilsætningsstoffer. Listen over tilsætningsstoffer, som har skadelig virkning på kroppen og er kræftfremkaldende, er nemlig lang. Men det er ikke alene kræftsygdomme, også andre sygdomme som astma, for højt kolesteroltal og hjerte-kar-sygdomme kan opstå på grund af rygning. Men det er hård kost for borgerne, at der bliver tilsat stoffer til tobaksvarerne, der gør, at rygerne tilmed bliver afhængige af at ryge.

Det er et faktum, at rygningen indebærer en sundhedsrisiko, uanset om man ryger stærke eller milde cigaretter, og det er bare så ærgerligt, når man bliver fristet til at tænde den første cigaret, for så kan man risikere at hænge på cigaretter resten af livet.

En læge, som har forsket i nikotinafhængighed gennem mange år, har givet udtryk for, at det vigtigste i denne sag er at interessere sig for, hvad røgen indeholder, for så vil man kunne iagttage, hvilken betydning tilsætningsstofferne har.

Vi ved, at nogle af stofferne er med til at øge rygerens afhængighed af cigaretter. Det er bl.a. ammoniakforbindelser, som virker som en turbo på nikotinen, så den nemmere optages i organismen, og når stoffer som sukker og kakao bliver røget, så øges nikotinens virkning på centralnervesystemet, de mildner irritationen af slimhinderne, udvider forskellige forbindelser, som i

sidste ende gør det nemmere at ryge og øger hastigheden for tilvænnning.

Skandinavisk Tobakskompagni har via en annonce i Jyllands-Posten slået til lyd for, at de gerne går ind for et forbud mod stoffer, der øger afhængigheden.

Desuden er den rapport og det forslag fra Europa-Kommissionen, som skulle have foreligget senest den 31. december 2004, ikke fremkommet endnu. Derfor er der uvished om, hvornår de fælles EU-regler træder i kraft, men også om reglernes karakter.

På baggrund af det skitserede ser vi gerne i Dansk Folkeparti, at der kommer et dansk forbud mod brug af tilsætnings- og aromastoffer i tobaksvarer, og derfor er vi positive over for forslaget i den videre behandling, men vi er åbne over for positive tilkendegivelser fra ministeren om, at der er oplysninger om, at der er regler på vej fra EU, der tager højde for problemerne.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren, og så går vi videre. Det er fru Helle Sjelle.

Helle Sjelle (KF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at i Det Konservative Folkeparti mener vi, at vi naturligvis skal holde et skarpt øje med de stoffer, der tilsættes vores tobaksvarer. Der må være nogle klare regler på området og fuld klarhed over, hvilken effekt de forskellige stoffer har på vores helbred og for afhængigheden af tobakken, ligesom det jo også er på de andre områder, hvor vi fører en skarp kontrol, f.eks. med de stoffer, der findes i vores mad- og drikkevarer. Vi ønsker altså ikke bare at lade stå til, hvis forskellige tilsætningsstoffer og aromastoffer er skyld i, at afhængigheden af tobaksvarer bliver forstærket.

Kl. 14.00

Når vi så alligevel ikke støtter det her beslutningsforslag om et forbud mod tilsætningsstoffer og aromastoffer, hænger det sammen med, som andre også har været inde på, de manglende beviser for, at det netop er de her stoffer, der øger afhængigheden. Derudover mangler der også de fornødne metoder til at kunne måle det enkelte stofs afhængighedsskabende effekt.

Vi mener således ikke, at det er hensigtsmæssigt at lovgive på området, så længe der ikke er absolut klarhed over, hvilke konsekvenser de forskellige tilsætningsstoffer har. Desuden er vi også af den opfattelse, at et forbud på lokalt plan, altså her i Danmark, ikke nødvendigvis vil

have den store effekt, da tobaksindustrien jo er verdensomspændende.

Vi mener på baggrund af de her bemærkninger, at det er mere hensigtsmæssigt at vente på det arbejde, der allerede nu foregår i EU, hvor man har taget fat på at registrere og begrænse anvendelsen af kemikalier. På den måde tror vi, at vi vil få større klarhed over, hvilke stoffer der rent faktisk er afhængighedsskabende, og at det derfor vil være med til at give et bedre grundlag for at træffe de beslutninger, som vi så senere skal tage.

Vi støtter derfor ikke forslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg vil bare sige, at det var de samme undskyldninger, der blev brugt for 5 år siden, og hvis der ikke sker noget, kan man jo bruge den samme undskyldning igen om 5 år for ikke at gøre noget.

Jeg vil bare spørge: Hvorfor skal det være sådan, at tvivlen skal komme tobaksindustrien til gode? Når det nu i hvert fald efter min opfattelse er bevist – det er måske beviser, som fru Helle Sjelle ikke synes er helt o.k. – hvorfor skal tvivlen så komme tobaksindustrien, dem, der tjener penge på det, til gode og ikke borgerne, som er dem, det her er til stor skade for, og hvor det øger dødeligheden?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes ganske klart, at det her er et spørgsmål – jeg kan se, at hr. Frank Aaen allerede markerer for anden kommentar, før jeg har svaret på spørgsmålet – som mere handler om, at det er noget, vi løser på et større plan frem for kun at løse det i Danmark.

Jeg er ikke sikker på, at et forbud mod de her ting i Danmark ville løse alle problemer med hensyn til tobakken. Når vi ikke har den nødvendige viden om de her ting, således at der f.eks. i EU kan blive skabt et grundlag for at gå ind og gøre noget ved det, så synes jeg ikke, at vi i Danmark bare skal indføre et lokalt forbud. Det tror jeg ikke vi når så langt med.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg meldte mig hurtigt, fordi jeg havde et spørgsmål til ordføreren, og det andet spørgsmål er: Når EU lige præcis på det her område har sagt, at det her spørgsmål er så vigtigt for de

enkelte lande, at her må de enkelte lande godt gå foran og gennemføre nationale forbud mod tilsætningsstoffer, der fremmer afhængigheden, hvorfor vil Det Konservative Folkeparti så ikke være med?

Så kan jeg selvfølgelig notere, at jeg ikke fik svar på mit første spørgsmål, og derfor vil jeg gerne gentage mit spørgsmål: Hvorfor lader Det Konservative Folkeparti tvivlen komme industrien til gode i stedet for at lade det komme borgerne til gode, dem, der har en øget dødelighed på grund af de her stoffer?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

For at svare på det sidste først, så ønsker vi ikke at lovgive på må og få. Vi vil meget gerne have en solid viden, før vi går ind og lovgiver. Det tror jeg i hvert fald er det bedste.

Med hensyn til at vi skulle gå foran: Jeg tror ikke, at det hjælper særlig meget, for så vil hr. og fru Jensen jo bare finde ud af, at de kan gå et andet sted hen og købe deres cigaretter.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Mener fru Helle Sjelle med den sidste bemærkning, at folk specifikt vil gå hen og købe de cigaretter, som giver dem størst afhængighed? Nu siger fru Helle Sjelle, at hr. og fru Jensen jo bare vil gå hen og købe cigaretterne et andet sted, hvor de har cigaretter med de her tilsætningsstoffer, men vil de specifikt gå hen og købe de cigaretter, som skaber størst mulig afhængighed af nikotin?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil godt prøve at udtrykke mig lidt klarere. Jeg tror ikke, at vi på den måde vil få det sådan, at der i Danmark kun ville være de cigaretter at finde, som er i orden efter den lovgivning, som vi foretager. Jeg tror også, at der vil være et marked for andre cigaretter, og så vil man måske markedsføre dem på andre måder. Derfor tror jeg ikke, at vi, bare ved at vi lovgiver i Danmark, sørger for, at vi har alle giftstoffer ude af cigaretter.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det kan fru Helle Sjelle selvfølgelig have ret i. Det kan selvfølgelig godt være, at der stadig væk vil være cigaretter til rådighed for forbru-

gerne, hvor nogle af de tilsætningsstoffer er der, men det modsatte vil så også være tilfældet. Det vil faktisk være muligt for borgerne at kunne købe nogle cigaretter, som ikke indeholder de her tilsætningsstoffer, ikke indeholder de meget stærkt afhængighedsskabende tilsætningsstoffer, som altså for nogle af stofferne er påvist af nogle af dem, der ved noget om det.

Kl. 14.05

Vil det ikke være at gavne forbrugerne, at de i det mindste har mulighed for at vælge de cigaretter fra, som indeholder de her tilsætningsstoffer? Det kan de jo ikke i dag.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jo, borgerne har faktisk en stor mulighed for at vælge cigaretter fra. Jeg tror faktisk, at sundhedsministeren sagde det meget rammende før. Vi taler ikke om økologiske cigaretter. Vi har også et valg, når vi går hen og ryger.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at i Det Konservative Folkeparti ønsker vi selvfølgelig at gøre noget ved de her ting, og i det øjeblik, hvor vi har en solid viden om det her område, synes vi også, det vil være legitimt at gå ind og handle. Vi ser allerhelst, at det sker på EU-plan, men der skal ikke være nogen tvivl om, at vi gerne vil have fjernet de tilsætningsstoffer, der er i de cigaretter, når vi har et rimeligt og solidt vidensgrundlag at gå ud fra.

Naser Khader (RV):

Vi i Det Radikale Venstre har stor sympati for Enhedslistens forslag. Sigtet er entydigt positivt, nemlig at få fjernet de tilsætningsstoffer i cigaretterne, som styrker rygerens afhængighed af tobakken.

Vi har haft mange tobaksdebatter her i Folketingssalen, og jeg tror ikke, at der er mange, der er i tvivl om, hvor vi står i Det Radikale Venstre i forhold til, hvor skadeligt det er med rygning og især med passiv rygning. Vi er også meget kritiske over for, at tobaksindustrien tilsætter stoffer, som gør rygerne afhængige.

Men som et meget EU-venligt parti er vores udgangspunkt, at et forbud i EU-regi er at foretrække. Vi ved, at Kommissionen er i gang med at formulere nogle fælles regler. Derfor er vores stillingtagen til Enhedslistens forslag meget afhængig af tidshorisonten på EU-plan, men også afhængig af regeringens vilje til at skubbe på og presse på, så vi kan få nogle fælles regler.

Hvis der er en lang tidshorisont, og hvis der ikke er en vilje fra regeringens side til at gøre noget ved det på fælleseuropæisk plan, vil vi støtte et dansk forbud og dansk enegang. Vi er altså positive over for forslaget, men lad os vente og se.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om SF's holdning. Som tidligere ordførere også har sagt, har vi haft en lang række af de her debatter tidligere i Folketinget, og jeg skal ikke stå her og holde et langt foredrag om, hvor skadelig rygning er for den enkelte og slet ikke om, hvor omfattende et problem det er for sundhedstilstanden i det danske samfund generelt. Det tror jeg at alle, der er til stede, er klar over. Bare for at tage nogle meget få tal, så taler vi om bare i forhold til passiv rygning, at der er flere end 100 personer, der årligt dør ved at indhalere røg, som andre sidder og nyder.

Så det er generelt et stort problem, og man kan spørge, om det ikke er at dreje debatten væk fra nikotinafhængighed at begynde at diskutere tilsætningsstoffer. Det mener vi ikke, for de tilsætningsstoffer er jo netop med til at øge nikotinafhængigheden og er med til at øge optagelsen af nikotinen. Især ved vi, at børn og unge, der ryger, er særlig følsomme over for nikotinafhængighed, og derfor vil det her forslag være med til at gøre det sværere at blive afhængig af at ryge, og det vil også gøre det lettere at holde op med at ryge.

Derfor vil vi gerne støtte forslaget fra Enhedslisten. Og selv om EU skulle være på vej med nogle fælles regler, så er der jo ingen hindringer for, at vi fra Danmarks side går foran og laver de her regler og efterfølgende slutter os til EU i det øjeblik, hvor de fælles regler er til stede.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen.

Kl. 14.10

Frank Aaen (EL):

Jeg skal takke Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og SF for deres positive tilkendegivelse til vores beslutningsforslag.

Så vidt jeg kan se, kan der med de meldinger, der er kommet, skabes flertal for, at der nu skal

ske noget, og hvis det lykkes, og det tror jeg det gør, det ser det ud til, så er det jo en god dag for den forebyggende indsats mod rygningen, når vi får gjort en indsats mod de her tilsætningsstoffer, der øger skadeligheden af rygningen.

Der er nogle, der har sagt, at det er bedre, hvis EU går foran. Det er jeg helt fuldstændig enig i, uanset min generelle holdning til EU. Hvis EU vil være med til at forbyde tilsætningsstoffer, der øger afhængigheden af rygning, vil jeg til enhver tid stemme for og vil også sige, at det jo er til fordel for rygerne i alle de andre lande, hvis det kan ske på den måde – samtidig naturligvis.

Jeg vil derfor også sige, at vores forslag jo er sådan indrettet, at vi siger til regeringen, at det skal være inden den 1. januar 2006, og det gør selvfølgelig, at hvis EU undervejs kommer med nogle regler, der overflødiggør en national lovgivning, skal der selvfølgelig ikke gennemføres nogen national lovgivning. Det giver sig selv.

Ministeren startede med at sige, at der ikke var nogen økologiske cigaretter. Jeg må sige til ministeren, at det er der. Man kan godt få økologiske cigaretter, men det er bare sådan, at det, som ministeren måske mente, og som jeg så også må sige er rigtigt, er, at man ikke kan få sunde cigaretter. Men økologiske cigaretter kan man godt få.

Det er nemlig sådan, at hvad angår de her tilsætningsstoffer, vi taler om i dag, har man produceret tobaksvarer og cigaretter i årtier i verden uden tilsætningsstoffer af betydning. Det har ikke været noget problem at lave cigaretter uden tilsætningsstoffer. Men de sidste ca. 30 år har industrien fundet ud af, at de for at øge deres indtjening har puttet tilsætningsstoffer i i et antal af flere hundrede. Det er tilsætningsstoffer, der øger det kick, man får. Nu er jeg ikke selv ryger, så jeg ved ikke helt, hvad det er, men jeg kan forstå, at det er sådan noget med, at man får et sus, og det er altså tilsætningsstoffer, der gør, at man i højere grad får sådan et sus.

Det er også tilsætningsstoffer, der gør det mildere og nemmere at ryge, man bliver ikke så irriteret, når man ryger, og derfor kan man ryge mere, før man får ondt i halsen. Det er tilsætningsstoffer, der gør det nemmere at få børn til at starte med at ryge, fordi det simpelt hen gør det nemmere at vænne sig til at få røgen ned i lungerne. Det er tilsætningsstoffer, der udvider luftvejene, så det er nemmere for alle dem, der ryger, at få røgen ned og få den helt ned allerne-derst i lungerne, sådan at de nemmere kan ryge,

men som altså også øger optagelse af nikotin og dermed også øger optagelsen af alle de skadelige stoffer.

Det er også sådan, at det er flere hundrede, vi taler om, og det er korrekt, som nogle har været inde på, at man ikke ved, hvad der sker, når man blander de her tilsætningsstoffer. Man ved heller ikke helt præcis, hvad der sker, når man brænder dem, for der sker selvfølgelig også noget. Vi har ikke nogen klar viden om, hvad det er, vi ved bare, at der sker en masse skidt. Det er derfor, at det er en god idé at prøve at få fjernet tilsætningsstofferne så hurtigt som muligt.

Jeg vil sige til ministeren, at den tale, vi indledningsvis hørte til afvisning, lød, som om manovre i ministeriet havde været fem år tilbage i arkiverne og fundet den tale, den daværende sundhedsminister holdt. Det var stort set det samme. Der skulle vi også vente: Vi skulle vente på mere viden, vi skulle vente på EU, og vi skulle vente på alt muligt. Og det skal vi så åbenbart stadig væk.

Der var dog én forskel. Dengang kunne man også sige, at det var forbudt for Danmark nationalt at lave et forbud mod tilsætningsstoffer. Det var der så et flertal i Folketinget, der dengang bøjede sig for. Når det var i strid med EU-reglerne, så skulle man lade være. Men det er det ikke mere. EU har erkendt, at det her er så ømtåleligt et område, og det er så farligt for sundheden, at man har sagt, at hvis enkelte lande ønskede at gå foran, før der blev fælles EU-regler, så var det tilladt for de enkelte lande at gå foran.

Derfor, hr. minister: Hvad er regeringens overvejelser bag ikke at gå foran? Jeg mener, det er ikke sikkert, at man kan løse alle problemer, det erkender jeg gerne. Med den mængde af tilsætningsstoffer, industrien benytter sig af, kan man sikkert ikke løse det hele på én gang, men man kan jo begynde. Og når EU oven i købet har tilkendt det enkelte land ret til at gå foran, hvad er så begrundelsen for ikke at gå foran?

Det vil jeg da gerne høre et svar på, men ellers får vi jo svar en anden dag, for når der kan samles flertal for, at regeringen skal gøre noget, så bliver regeringen jo nødt til at gøre noget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Kl. 14.15

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-*hold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre og mere nøjagtige metoder til måling af indholdet af tjære, nikotin og kulilte i tobaksvarer m.v.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsat 28/4 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

I det her beslutningsforslag opfordres regeringen til at arbejde for, at der hurtigst muligt fastsættes bedre og mere nøjagtige metoder til måling af indholdet af tjære, nikotin og kulilte i tobaksvarer.

Jeg vil gerne starte med at slå fast i denne her sag, som jeg også gjorde det i den forudgående, at det er vigtigt at holde fokus – jeg skal også tilføje i parentes, at hvis der har været en tidligere sundhedsminister, der også har sagt, at det er vigtigt at holde fokus, så er jeg enig med ham eller hende, for det er generelt en god idé at holde fokus. Og fokus her er altså fokus på, at rygning er sundhedsfarligt. Det er det sådan set, uanset hvilke bedre og mere realistiske målemetoder man måtte udvikle.

Den vigtigste forbrugeroplysning i relation til tobak er derfor det meget klare signal om, at rygning dræber, sådan som man også kan se det på de advarsler, der er optrykt på cigaretpakkerne: Rygning er sundhedsskadeligt, rygning kan dræbe.

Så har cigaretpakker desuden også nogle forbrugeroplysninger om indholdet af tjære, niko-